

به نام خدا

خبرنامه انقلاب‌های خاورمیانه و شمال آفریقا (۸)

(از ۴ تا ۱۷ تیرماه ۱۳۹۰)

فهرست مطالب

۱	مقدمه
۳	بحرین
۸	لیبی
۱۴	یمن
۱۹	سوریه
۲۶	مصر
۳۰	تونس
۳۲	فلسطین
۳۶	اردن
۳۸	مراکش
۳۹	عربستان

کد موضوعی: ۲۶۰

شماره مسلسل: ۱۰۸۸۲

دفتر: مطالعات سیاسی

تیرماه ۱۳۹۰

خبرنامه انقلاب‌های خاورمیانه و شمال آفریقا (۸)

(از ۴ تا ۱۷ تیرماه ۱۳۹۰)

مقدمه

در ادامه انقلاب‌های مردمی در کشورهای عربی، این حرکت‌ها هرکدام براساس ظرفیت‌های سیاسی کشور خود همچنان برای رسیدن به اهداف مدنظر ادامه دادند. تحولات در این کشورها همچنان بر محور سوریه، لیبی، بحرین و یمن می‌شود و اعتراضات در این کشورها همچنان ادامه دارد.

در مجمع الجزایر بحرین، مقدمه‌چینی برای برگزاری گفتگوهای ملی به دلیل رفتار خارج از عرف رژیم حاکم علیرغم حمایت‌های بی‌قیدوشرط آمریکا و برخی از کشورهای عربی از آن، همچنان در محاق موفقیت قرار دارد و انتظاری برای یک خروجی مثبت از آن نیست. رژیم حاکم بدون در نظر گرفتن شرایط تنها در اندیشه سرکوب مردم، استفاده از فضای تبلیغی و سرانجام خانه‌نشین کردن معترضان است.

در یمن اما همه مسائل تابعی از سرنوشت علی عبدالله صالح رئیس جمهور زخمی این کشور است. صالح که برای مداوا به عربستان رفته است، در طول دوران غیبت خود یمن را به کشوری بحران‌زده تبدیل کرد که راه نجاتی برای آن نمی‌توان متصور بود. حضور گسترده القاعده در استان‌های جنوبی به همراه اندیشه جدایی مجدد یمن جنوبی، کابوس‌هایی است که این کشور را تهدید می‌کند. صالح پس از پنج هفته غیبت بالاخره بر صفحه تلویزیون ظاهر شد تا یکبار دیگر بر اصرار خود جهت باقی ماندن

در قدرت ادامه دهد. وی هر چند از حمله تروریستی جان سالم به در برده است، اما نه چهره سالمی دارد و توانی که بخواهد همچنان کشور را اداره کند.

در لیبی نیز نبردهای نظامی ادامه دارد و قذافی امیدوار است با اداره میدان جنگ، ناتو و مخالفان را وارد مذاکره کند. صدور حکم دستگیری وی هر چند موقعیت او را تضعیف کرده است، اما مقاومت نظامی وی که در سایه ناتوانی نظامی مخالفانش صورت می‌گیرد، انقلاب مردم این کشور را دچار بحرانی جدی برای رسیدن به موفقیت کرده است.

در سوریه نیز، علیرغم وعده‌های دولت این کشور برای اصلاحات، افراد مسلح ناشناس همچنان درحال نبرد با نیروهای امنیتی هستند. اعتراف مقامات غربی به شکست سیاست خود در سوریه که به دلیل مقاومت سیاسی و نظامی رهبران دمشق صورت گرفت، باعث شد تا آمریکا، آلمان و انگلیس فرستاده‌های خود را برای دیدار با بشار اسد به سوریه بفرستند. بسیاری از کارشناسان بر این باورند سفر این مقامات به تقویت جایگاه سوریه بسیار کمک می‌کند. از جانب دیگر در سوریه تلاش‌های دولت برای اصلاحات ادامه دارد و جالب آنکه موضع ترکیه در قبال مسائل همسایه جنوبی خود تغییر چندانی نکرده است و آنکارا همچنان در صف مخالفت با نظام حاکم در برابر سوریه گام برمی‌دارد. سوری‌ها البته آمریکا را متهم به تحریک مخالفان خود می‌کنند و دلیل این امر را نیز مشاهده سفیر آمریکا در شهر حماه می‌دانند که وی با سفر به آنجا علاوه بر تماس گرفتن با مردم، اقدام به دیدار از یک بیمارستان کرده است.

۱. ابراهیم شریف رهبر سنی گروه وعد بحرین به دلیل درخواست برای استقرار سلطنت مشروطه در بحرین به پنج سال زندان محکوم شد.
۲. عبدالهادی الخواجه فعال حقوقی بحرین که تابعیت دانمارکی نیز دارد، در دادگاه نظامی بحرین به حبس ابد محکوم شده است، این درحالی است که به دیپلمات‌های سفارت دانمارک در منامه اجازه حضور در دادگاه خواجه داده نشد.
۳. در پی اعمال محدودیت‌های غیرقانونی از سوی دولت بحرین برای برخی از اتباع ایرانی، کاردار بحرین در تهران به وزارت خارجه احضار شد.
۴. کمیسیونر حقوق بشر سازمان ملل متحد با نوشتن نامه‌ای محاکمه و حبس ابد فعالان سیاسی در بحرین را محکوم کرد. خانم ناوی پیلاوی ضمن انتقاد از مقام‌های بحرینی برای برخوردها و محکومیت‌های تند فعالان اپوزیسیون بحرین گفت: حاکمان بحرین مسئولیت شکنجه‌های سیاسی را برعهده دارند.
۵. مقتدا صدر رهبر جریان صدر دولت بحرین را به آزادی فوری و بدون قید و شرط سران مخالفان این کشور فراخواند. صدر در واکنش به حکم برخی سران مخالف بحرین، آن را ظالمانه دانست و گفت که این احکام با آزادی و دموکراسی در تعارض است.
۶. انتشار اخباری مبنی بر خروج بخشی از اشغالگران سعودی از بحرین، ابتدا تأیید، اما پس از چند روز رد شد. مقامات نظامی سعودی می‌گویند این نظامیان در بحرین تنها جابجا شده و قصد خروج از این مجمع‌الجزایر را ندارند و شاید تعدادی از آنها جایگزین شوند.

۷. خبرگزاری دولتی بحرین گزارش داد: بحرین با تشکیل یک کمیته مستقل از کارشناسان حقوقی این کمیته را مأمور تحقیق در مورد ناآرامی‌های خونین در جریان اعتراضات ضد رژیم در ماه‌های فوریه و مارس کرده است. این کارگروه پنج نفره به دستور حمد حاکم بحرین تحت ریاست محمود شریف بسیونی یک کارشناس بین‌المللی در قانون کیفری قرار خواهد گرفت.
۸. آمریکا می‌گوید بحرین با تشکیل کمیته‌ای مستقل از کارشناسان حقوقی برای تحقیق در مورد سخت‌گیری‌های خونین علیه معترضان ضد رژیم نخستین گام مهم را برداشته است!
۹. معترضان بحرینی چهارشنبه شب (۸ تیرماه) بعد از سخنرانی حمد بن سلمان حاکم بحرین، در شهرهای مختلف از جمله توبلی، سنابیس و الموصلی تظاهرات کردند.
۱۰. در ادامه اقدامات سرکوبگرانه رژیم بحرین علیه مردم، مجلس نمایندگان ۲۰ کارمند را به دلایلی سیاسی اخراج کرد.
۱۱. عباس العمران از اعضای برجسته مرکز حقوق بشر بحرین گفت که طرح حاکم بحرین برای گفتگو تنها برای مصرف رسانه‌ها بوده و از دیدگاه مخالفان، نیرنگی برای ادامه سیاست‌های کشتار و تجاوز به مردم است.
۱۲. با وجود ادعای مقامات رژیم بحرین درباره عقب‌نشینی نظامیان سعودی، یک عضو ائتلاف جهانی حمایت از ملت بحرین تأکید کرد که اشغالگران سعودی، بحرین را ترک نخواهند کرد و درحال ایجاد پایگاه‌هایی در منامه هستند.
۱۳. تظاهرات و اعتراضات مردم بحرین علیه رژیم سعودی که از عصر روز جمعه ۱۰ تیرماه اوج گرفته است با به شهادت رسیدن یک شهروند بحرینی و زخمی شدن

شماری دیگر به دست نیروهای آل سعود و نیروهای نظامی بحرین وارد مرحله جدیدی شده است.

۱۴. در تاریخ ۱۱ تیرماه رژیم آل خلیفه بدون حضور اکثریت نمایندگان انقلابیون و معارضان گفتگوهای موسوم به ملی را برگزار کرد. حکومت آل خلیفه در اقدام نمایشی خود در برگزاری گفتگوهای ملی را در پایتخت منامه آغاز می‌کند و ۳۰۰ نماینده از جمعیت‌های سیاسی و نهادهای جامعه مدنی برای شرکت در این گفتگو دعوت شده‌اند اگرچه رژیم آل خلیفه کرسی‌های اندکی را برای احزاب سیاسی شرکت‌کننده در اعتراضات اخیر این کشور اختصاص داده است و به‌گونه‌ای معارضان به حاشیه کشانده شده‌اند. آل خلیفه همچنین در اقدام نمایشی دیگری نزدیک به ۱۰۰ نفر از صدها بازداشتی اعتراضات اخیر بحرین را آزاد کرده است تا بدین‌گونه جمعیت‌ها را برای حضور در گفتگو ترغیب کند و محاکمه‌های نظامی معارضان همچنان ادامه دارد. دبیرکل جمعیت الوفاق می‌گوید: معارضان که با ۱۸ نماینده از مجموع ۴۰ نماینده پارلمان، اکثریت را شامل می‌شوند در طرح گفتگو به حاشیه رانده شده و اقلیت به حساب آمده است به‌گونه‌ای که پنج نماینده از جمع ۳۰۰ شخصیتی که برای گفتگو دعوت شده‌اند از جمعیت الوفاق هستند.

۱۵. کویت از پایان مأموریت نظامیان نیروی دریایی خود در آب‌های بحرین که برای سرکوب مردم انقلابی آن اعزام شده بود، خبر داد. کویت شماری از شناورهای نیروی دریایی خود را در راستای اعزام نظامیان کشورهای جنوب خلیج فارس برای سرکوب مردم معترض بحرینی، به آنجا اعزام کرده بود.

۱۶. شبکه الجزیره قطر روز یکشنبه ۱۲ تیرماه اعلام کرد در جریان درگیری‌ها بین

پلیس بحرین و معارضان در شهر منامه سه نفر مجروح شدند.

۱۷. رژیم آل خلیفه برای تأمین نیروهای امنیتی خود در دستگاه‌های نظامی و امنیتی، جوانان یمنی را استخدام می‌کند.

۱۸. جمعیت الوفاق بحرین تأکید کرد، در صورتی که پنج خواسته اصلی انقلابیون در دستور کار طرح به اصطلاح گفتمان توافق ملی قرار نگیرد از گفتگوی رژیم آل خلیفه خارج می‌شوند. خلیل مروزوق یکی از رهبران و نماینده مستعفی جمعیت ملی اسلامی الوفاق بحرین این شروط را چنین برشمرد: برخورداری از دولت منتخب و پارلمان منتخب با اختیارات کامل و حوزه‌های انتخاباتی عادلانه براساس اصل شهروندی و نه طائفه‌ای و استقلال کامل دستگاه قضایی و امنیتی است که همه طیف‌ها در آن حضور داشته باشند.

۱۹. جمعیت الوفاق بحرین اعلام کرد مشارکت این گروه گفتگوهای ملی تنها با هدف التیام زخم‌های مردم است، زیرا این گفتگوها مبتنی بر خواست واقعی مردم نیست و خواسته‌های سیاسی در چارچوب مسائل حاشیه‌ای قرار خواهد گرفت. این جمعیت تأکید کرد: تمام گزینه‌ها برای ما روی میز قرار دارد و عقب نشینی از مذاکرات یکی از راهکارهای ماست. اگر این روند به تحقق خواسته‌های ما نیانجامد و منجر به اصلاحات نشود، ما از مذاکرات خارج خواهیم شد. دور دوم گفتگوهای ملی بحرین روز سه‌شنبه برگزار شد.

۲۰. سایت شبکه الجزیره یک سند جدید رسمی بحرین را فاش کرد که در آن ادعا شده است اهل سنت ۵۱ درصد از جمعیت بحرین را تشکیل می‌دهند، درحالی که میزان شیعیان بحرین ۴۹ درصد است یعنی شیعیان از نصف جمعیت بحرین کمتر هستند!

۲۱. محمدرضا رئوف شیبانی در پاسخ به سؤالی درباره موضع جمهوری اسلامی ایران نسبت به تحولات بحرین و آغاز گفتگوها گفت: جمهوری اسلامی ایران همواره بر ضرورت خروج نیروهای نظامی بیگانه از بحرین و انجام گفتگوهایی که براساس آن حقوق برابر شهروندی برای همه مردم را تأمین کند، تأکید کرده و آن را راه حل مناسب در قضیه بحرین می‌داند.

۲۲. ویلیام هیگ وزیر امور خارجه انگلیس که به عربستان سفر کرده است در کنفرانس مطبوعاتی مشترک با سعودالفیصل همتای سعودی خود با حمایت از تجاوز نظامی آشکار عربستان سعودی به بحرین ادعا کرد عربستان، ثبات را به بحرین بازگرداند. در این کنفرانس مطبوعاتی وزیر امور خارجه سعودی بدون اشاره به اشغال بحرین توسط نظامیان کشورش در یک فرافکنی آشکار گفت: کشورهای دیگر در بحرین نباید دخالت کنند.

۲۳. حشمت الله فلاح پیشه رئیس کمیته روابط خارجی مجلس در واکنش به ابراز علاقه وزیر خارجه عربستان برای مذاکره با ایران گفت: عربستان سعودی می‌تواند با خروج از بحرین شرایط گفتگو و مذاکره با جمهوری اسلامی را فراهم کند.

۲۴. دیده بان حقوق بشر از رژیم آل خلیفه خواست به بازداشت غیرقانونی و حبس انفرادی معارضان پایان دهد و تظاهرات کنندگان را آزاد کند.

۲۵. جمعیت ملی اسلامی الوفاق بحرین جلسات موسوم به گفتمان ملی رژیم آل خلیفه را تحریم کرد و دلیل آن را عدم حضور چهره‌های برجسته معارضان در گفتگو دانست که بدون آنها چنین گفتگوهایی به نتیجه نمی‌رسد.

در بحرین هر چند رژیم حاکم تلاش می‌کند تا وضعیت را عادی و تحت کنترل

نشان دهد، اما به دلیل عمق اختلافات موجود و عدم تمایل حکومت به انجام اصلاحات واقعی انتظار می‌رود روند مذاکرات راه به جایی نبرده و در هفته جاری این اعتراضات مردمی ادامه یابد. حمایت انگلیس از اشغالگری سعودی‌ها در بحرین و حمایت آمریکا از گفتگوهای ملی صوری در بحرین، نشان از رویکرد غرب برای سرکوب مردم بحرین و حمایت تمام‌قد از رژیم حاکم دارد.

لیبی

۱. نیکلا سارکوزی رئیس جمهور فرانسه انتقاداتی را که رابرت گیتس وزیر دفاع آمریکا در مورد عملکرد ناتو مطرح کرده بود، رد کرد و آندرس فوگ راسموسن دبیر کل ناتو نیز دعوت ایتالیا برای به حالت تعلیق در آوردن عملیات نظامی را کم اهمیت شمرد.

۲. سازمان پیمان آتلانتیک شمالی ناتو ادعای تلویزیون دولتی لیبی در مورد حمله ناتو به مواضع غیرنظامیان در بریقه را رد نمود و اعلام کرد که نیروهای این سازمان اهداف نظامی را در این شهر هدف قرار داده‌اند. ناتو حملات سنگینی را علیه مقرهای نظامیان وابسته به قذافی در این شهر انجام داده‌اند.

۳. ۱۰۰ روز پس از آغاز عملیات نظامی ناتو در لیبی این سازمان موفقیت چشمگیری در جنگ به دست نیاورده است و افراد قذافی همچنان در برابر این حملات مقاومت می‌کنند.

۴. دبیرکل ناتو گفت: تا پایان عملیات خود در لیبی و برکناری قذافی، به مأموریت خود متعهد هستیم و عملیات ما تا موقع لزوم ادامه خواهد داشت. آندرس فوگ راسموسن،

دبیرکل ناتو، در مصاحبه با روزنامه ایندپندنت تصریح کرد: گمان می‌کنیم نباید ضرب‌الاجل بی‌اساس برای عملیات خود تعیین کنیم، اما می‌توان گفت تا زمانی که لازم باشد، ما به اقدامات خود متعهدیم.

۵. سناتورهای کنگره آمریکا در جلسه استماع که به منظور درخواست توضیحاتی از مشاور عالی‌رتبه اوباما درباره مداخله نظامی آمریکا در جنگ لیبی برگزار کرده بودند، انتقاداتی را علیه موضع‌گیری رئیس‌جمهوری آمریکا در این عملیات نظامی مطرح کردند. بسیاری از سناتورها از هر دو حزب جمهوریخواه و دمکرات از دیدگاه اوباما در این رابطه به شدت انتقاد کردند و اعلام کردند که رئیس‌جمهوری آمریکا باید مجوز کنگره را برای این مداخله نظامی به دست می‌آورد.

۶. رژیم لیبی بار دیگر پیشنهاد خود را برای برگزاری انتخابات در مورد اینکه آیا معمر قذافی باید در قدرت باقی بماند یا خیر، مطرح کرد. این مسئله با مخالفت شدید مقامات دولت انتقالی لیبی مستقر در بنغازی مواجه شد.

۷. رهبران آفریقا روز یکشنبه ۵ تیرماه پس از مذاکرات خود در آفریقای جنوبی گفتند: معمر قذافی حاکم لیبی موافقت کرده است خود را از مذاکرات مربوط به پایان دادن به مناقشه چهار ماهه در کشورش دور نگهدارد.

۸. دادگاه بین‌المللی جنایی حکم بازداشت معمر قذافی و سیف‌الاسلام فرزندش و همچنین عبدالله السنوسی رئیس سازمان اطلاعات رژیم لیبی را صادر کرد. دادگاه بین‌المللی جنایی علت صدور حکم بازداشت قذافی و فرزند و همچنین رئیس دستگاه اطلاعاتی رژیم وی را ارتکاب جنایات جنگی علیه بشریت اعلام کرده است.

۹. سخنگوی شورای ملی انتقالی لیبی با اشاره به حکم دادگاه بین‌المللی جنایی برای

بازداشت قذافی، بر مخالفت مجدد انقلابیون با هر گونه مذاکره با دیکتاتور این کشور تأکید کرد.

۱۰. معمر قذافی اعلام کرد که نظام لیبی اگر بخواهد قادر به منتقل کردن جنگ به اروپاست. رهبر لیبی در سخنرانی صوتی که در میان هزاران تن از طرفدارانش در میدان الخضراء در طرابلس ایراد کرد سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) را به پایان دادن عملیات خود در لیبی دعوت کرد تا با فاجعه در این کشور روبرو نشود.

۱۱. حکم جلب معمر قذافی، پسرش و مدیر سازمان اطلاعات لیبی با استقبال سازمان‌ها و کشورهای جهان روبرو شد. ویکتوریا نولاند، سخنگوی وزارت خارجه آمریکا، آندرس فوگ راسموسن، دبیر کل سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو)، جلال القلال، سخنگوی شورای ملی انتقالی لیبی، مصطفی عبدالجلیل، رئیس شورای ملی انتقالی لیبی، نیکلا سارکوزی، رئیس جمهوری فرانسه، از جمله شخصیت‌هایی بودند که از این حکم استقبال کردند. روسیه با انتقاد از این حکم آن را نهایی ندانست، وزیر دادگستری دولت قذافی نیز گفت: لیبی عضو توافقنامه رم - توافقنامه‌ای که در آن کشورها ملزم به پذیرش رأی به دادگاه جنایی هستند - نیست و اختیارات دادگاه جنایی بین‌المللی را که به نظر می‌رسد مشکلی برای جهان سوم شده نمی‌پذیرد.

۱۲. در پی ارسال سلاح از طرف فرانسه برای مخالفان قذافی روسیه به شدت نسبت به این موضوع واکنش نشان داد. وزیر امور خارجه روسیه اعلام کرد که صحت اخبار منتشره در مورد ارسال سلاح‌های فرانسوی به انقلابیون لیبی، نقض آشکار قطعنامه شورای امنیت سازمان ملل خواهد بود.

۱۳. شورای ملی انتقالی لیبی اخبار منتشره مبنی بر پذیرش طرح اتحادیه آفریقا برای

حل سیاسی بحران لیبی توسط این شورا را رد کرد. عبدالحفیظ غوقه، سخنگوی شورای انتقالی لیبی در تماسی تلفنی از بنغازی با شبکه الجزیره اعلام کرد: شورای ملی انتقالی لیبی طرح اتحادیه آفریقا برای حل سیاسی بحران لیبی را رد کرد.

۱۴. احمد داود اوغلو وزیر خارجه ترکیه در جریان دیدار از شهر بنغازی در یک کنفرانس خبری با علی العیساوی مسئول روابط خارجی شورای ملی انتقالی لیبی اعلام کرد: آنکارا خواسته‌های ملت لیبی را تأیید می‌کند و شورای ملی انتقالی این کشور را به‌عنوان تنها نماینده رسمی و قانونی ملت لیبی به رسمیت می‌شناسد. وی در این دیدار قول کمک ۲۰۰ میلیون دلاری به دولت انتقالی لیبی را داد.

۱۵. سیف‌الاسلام در گفتگو با شبکه تی.اف.۱ تلویزیون فرانسه با بیان اینکه پدرش برای لیبی می‌جنگند و به هیچ عنوان تسلیم نخواهد شد، گفت کشورهای غربی محکوم به شکست هستند.

۱۶. وزیر امور خارجه روسیه می‌گوید اختلافاتی که بر سر عملیات در لیبی و دفاع موشکی ایجاد شده است، تلاش‌ها برای ایجاد شراکت استراتژیک میان ناتو و روسیه را با مانع مواجه می‌سازد. سرگئی لاوروف با اشاره به نشست سال گذشته روسیه و ناتو در پرتغال که طی آن دو طرف بر سر ایجاد روابط نزدیک با یکدیگر به توافق رسیدند، گفت مذاکره میان ناتو و روسیه پس از نشست لیسبون برخلاف انتظارات، به خوبی پیش نرفت.

۱۷. سخنگوی دولت معمر قذافی دیکتاتور لیبی روز دوشنبه اعلام کرد که دولت این کشور با نمایندگان از گروه مخالف در چند پایتخت اروپایی و آفریقایی به‌منظور مذاکره در زمینه توافق صلح، دیدارهایی کرده است. هنوز مشخص نیست که آیا این

مذاکرات با آگاهی یا تأیید شورای ملی انتقالی انقلابیون انجام شده است یا نه.

۱۸. وزیر امور خارجه انگلیس بار دیگر تأکید کرد: معمر قذافی در روند مذاکرات لیبی جایی ندارد و باید قدرت را واگذار کند. ویلیام هیگ، وزیر امور خارجه انگلیس پس از دیدار با جین پینگ، رئیس کمیسیون اتحادیه آفریقا گفت: از هر اقدامی که به پایان حملات رژیم معمر قذافی (رهبر لیبی) و انتقال قدرت ختم شود، استقبال می‌کنیم.

۱۹. کمیته بین‌المللی صلیب سرخ اعلام کرد که اوضاع مراقبت‌های بهداشتی و تأمین مواد غذایی در لیبی رو به وخامت است. این کمیته ابراز نگرانی کرد که در صورت بروز جنگ در طرابلس پایتخت لیبی وضعیت انسانی وخیم‌تر خواهد شد.

۲۰. رهبران دمکرات سنای آمریکا با طرح رأی‌گیری برای انجام عملیات نظامی آمریکا در لیبی مخالفت کردند و جمهوریخواهان نیز تأکید داشتند مخارج دولتی و اوضاع اقتصادی کشور باید بیش از پیش مورد توجه قرار گیرد.

۲۱. دمیتری راگوزین نماینده روسیه در سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو)، خواستار توقف اقدامات نظامی ناتو در لیبی شد. این مقام روس بر این باور است اقدامات پیمان آتلانتیک شمالی از مدت‌ها پیش از چارچوب تعیین شده در قطعنامه ۱۹۷۳ شورای امنیت درباره لیبی خارج شده است.

۲۲. چن شیائودونگ معاون امور شمال آفریقای وزارت امور خارجه چین، در دیدار با مقامات شورای ملی انتقالی لیبی خواستار ارائه راهکار سیاسی سریع برای حل بحران چهارماهه لیبی شد و از انقلابیون خواست تا با مقامات دولت معمر قذافی مذاکره کنند.

۲۳. نیروهای انقلابی لیبی دو شهر کوهستانی در غرب این کشور را از تصرف

سربازان حکومتی خارج کردند اما دیگر نیروهای مخالف در درگیری شدید با سربازان وفادار به رهبر لیبی در شرق طرابلس متحمل تلفات سنگین شدند.

۲۴. وزیر خارجه روسیه نسبت به حل بحران لیبی در آینده‌ای نزدیک اظهار ناامیدی کرد. وی در یک برنامه تلویزیونی گفت: طبق ارزیابی متخصصان نظامی اوضاع در آنجا به‌زودی حل‌وفصل نخواهد شد. اعضای ناتو که اجرای قطعنامه سازمان ملل را برعهده گرفته‌اند، در وضع دشواری قرار دارند. بمباران لیبی طولانی‌تر از بمباران یوگسلاوی شده است. آخر این روند دیده نمی‌شود.

۲۵. مجلس نمایندگان آمریکا قانونی را تصویب کرد که وزارت دفاع آمریکا را از تأمین تسلیحات، آموزش و یا رایزنی با مخالفان لیبیایی باز می‌دارد.

در طول دو هفته گذشته لیبی همچنان میدان جنگ خونین میان مخالفان و طرفداران قذافی در محورهای متعدد بود. هر چند مخالفان از پیشروی‌های خود می‌گویند، اما تهدیدهای متقابل میان ناتو، مخالفان و دولت قذافی همچنان ادامه دارد. رسیدن مخالفان به ۵۰ کیلومتری طرابلس، پایتخت نشان از وجود اراده کافی میان مخالفان جهت ورود به پایتخت دارد. صدور حکم بازداشت قذافی نیز موضع دولت وی را تضعیف کرده و اقبال برای جنگ را در میان طرفداران وی کاهش داده است. به نظر می‌رسد در هفته جاری حملات گسترده مخالفان برای تصرف پایتخت تشدید شود اما در صورت عدم حمایت هوایی از این حملات به‌نظر نمی‌رسد که راه به جایی ببرد.

یمن

۱. منابع یمنی از زمینه‌چینی برای برکناری علی عبدالله صالح از قدرت تا ۱۷ ژوئیه (۲۶ تیرماه) مصادف با سی‌وسومین سال حکومتش در یمن خبر دادند. مسئله‌ای که هر چند مطرح شد اما به نظر می‌رسد تنها یک بازی رسانه‌ای از سوی طرفداران صالح برای خرید وقت بیشتر جهت حضور مجدد صالح در عرصه قدرت باشد.
۲. وزیر کشور یمن در سایه بحران جاری در کشور، تمام پول‌های این وزارتخانه در نزد بانک مرکزی را بیرون کشیده و از پرداخت بدهی‌های این وزارتخانه به بانک خودداری کرده است. سرتیپ مطهرالمصری وزیر کشور یمن با پیش‌بینی این موضوع که علی عبدالله صالح رئیس‌جمهور دیگر به کشور باز نخواهد گشت، تمام پول‌های این وزارتخانه در نزد بانک مرکزی را پس گرفته است.
۳. گارد ریاست‌جمهوری روستاهای یمن را گلوله‌باران کرد که در نتیجه آن یک زن و یک مرد کشته و چندین نفر مجروح شدند.
۴. مخالفان جنوب یمن در بروکسل به‌منظور هماهنگی تلاش‌ها در مورد تشکیل مجدد کشور یمن جنوبی نشست برگزار کردند. مخالفان جنوب یمن به ریاست علی سالم‌البیض معاون سابق رئیس‌جمهوری یمن و رئیس سابق جمهوری دمکراتیک خلق یمن (یمن جنوبی سابق) که در ۲۲ ماه می ۱۹۹۰ با یمن شمالی اتحاد کرد در بروکسل گردهم آمدند تا هماهنگی‌های لازم را برای تشکیل دولت یمن جنوبی از سرگیرند.
۵. یک هیئت حقوقی سازمان ملل با هدف ارزیابی امور انسانی در یمن وارد صنعا شد. این هیئت حقوقی شامل کارمندان وابسته به کمیساریای عالی حقوق بشر

سازمان ملل است که به منظور ارزیابی اوضاع یمن وارد این کشور شدند.

۶. ائتلاف جوانان انقلابی یمن با تأکید بر مخالفت خود با هرگونه تلاش برای ادامه حضور عبدالله صالح در قدرت، در بیانیه‌ای از عربستان و آمریکا خواستند از دخالت در امور داخلی کشورشان بر حذر باشند. در این بیانیه آمده است: ائتلاف جوانان انقلابی در راستای عمل به مسئولیت تاریخی و ملی خود در حمایت از اهداف انقلاب و جلوگیری از خدشه وارد شدن به آن، با هرگونه تلاش منطقه‌ای و بین‌المللی که حضور رژیم عبدالله صالح را در قدرت تحکیم بخشد مخالف است.

۷. در صنعا ۳۰۰ تن از نیروهای گارد ریاست جمهوری، امنیت مرکزی و پلیس النجده اعلام کردند که به انقلابیون متحصن در میدان التغيير پیوستند.

۸. ورای همکاری خلیج فارس به دولت یمن یک هفته مهلت داده است تا طرح ابتکاری این شورا درباره بحران یمن را اجرایی کند و در غیر این صورت طرح مذکور پس گرفته خواهد شد. دبیر کل شورای همکاری با عبدالکریم الاریانی مشاور ویچه صالح در منامه مرکز بحرین رایزنی کرد و اعلام کرد که دولت یمن تنها یک هفته مهلت دارد تا طرح ابتکاری شورای همکاری را اجرا کند.

۹. رسانه‌های عربی از کشته شدن ۳۰ نظامی ارتش یمن در درگیری با القاعده در جنوب این کشور خبر می‌دهند. این درگیری‌ها در جنوب یمن و در استان ابین روی داد. این منطقه بر اثر اهمال صالح به دست طرفداران القاعده افتاد. منابع ارتش یمن همچنین می‌گویند در شهر زنگبار بیش از ۵۰ نفر از اعضای ارتش این کشور ناپدید شده‌اند.

۱۰. رئیس هیئت حقیقت‌یاب اعزامی سازمان ملل در بازدید از بیمارستان سرپایی در میدان تغییر در صنعا گفت: گزارش نقض حقوق بشر و اظهارات شاهدان به دادگاه

جنایی بین‌المللی تقدیم می‌شود. این هیئت با پزشکان و پرستارانی که از سوی نیروهای وابسته به نظام صالح ربوده شده بودند نیز دیدار و گفتگو کرد.

۱۱. عبد ربه منصور هادی، معاون علی عبدالله صالح رئیس‌جمهوری یمن که در حال حاضر امور کشور را در دست دارد، در گفتگو با شبکه سی.ان.ان عنوان داشت: شرایط جسمی علی عبدالله صالح وخیم است. وی در ادامه افزود: او طی چند ماه آینده به کشور بازخواهد گشت. من بعد از انفجار بمب که طی آن علی عبدالله صالح زخمی شد و به عربستان سفر کرد، وی را ملاقات کردم.

۱۲. انقلابیون یمن دولتمردان این کشور را به حمایت از اعضای القاعده در استان ابین متهم کردند. در بیانیه نظامیان طرفدار انقلابیون آمده است که آنچه در استان ابین جریان دارد جنایت و توطئه‌ای علیه شهروندان و دوستان و جامعه بین‌المللی و صلح در جهان است.

۱۳. یمنی‌های مقیم آلمان با برپایی تظاهرات در برابر سفارت عربستان در برلین از حکومت آل سعود خواستند دست از حمایت از حکومت دیکتاتوری علی عبدالله صالح بردارند.

۱۴. یکی از رهبران مخالف یمنی با اشاره به اینکه دولت یمن فاقد مشروعیت است، افزود: در این شرایط با دولت گفتگو نخواهیم کرد و خواستار تشکیل شورای انتقالی هستیم. حسن زید از رهبران مخالف در یمن در گفتگو با روزنامه عکاظ اظهار داشت: گفتگویی با دولت نخواهیم داشت و تشکیل شورای انتقالی را مسئله واجب و ضروری در شرایط بحرانی می‌دانیم.

۱۵. دولت یمن حملات نظامی خود در جنوب این کشور را افزایش داده است. وزارت

دفاع یمن در نشست فوق العاده خود اعلام کرد که یک کمر بند امنیتی در اطراف شهر ساحلی عدن در جنوب این کشور کشیده شده است. مخالفان علی عبدالله صالح در جنوب یمن معتقدند که او به عمد به عناصر القاعده و افراد مسلح سلاح داده است تا ملت یمن را درباره آینده اوضاع این کشور نگران کند.

۱۶. یک مقام یمنی که خواست نامش فاش نشود، اعلام کرد: علی عبدالله صالح تا زمانی که از عربستان بازنگردد، از قدرت کناره‌گیری نمی‌کند زیرا او می‌خواهد بر امر انتقال قدرت نظارت داشته باشد. این مقام یمنی که از صالح عیادت کرده، تأکید داشت که وی قصد دارد از ابتکار عمل کشورهای حوزه خلیج فارس در مورد انتقال قدرت در یمن که تاکنون سه بار و به دلیل خودداری او از امضای آن با شکست مواجه شده است را به انجام برساند.

۱۷. جوانان انقلابی تعز با غیرقانونی خواندن بذل و بخشش‌های دیکتاتور یمن به عربستان و عمان، خواستار بازپس‌گیری شهرهای واگذار شده به این کشورها شدند. جوانان انقلابی در استان تعز یمن تأکید کردند که تمام توافقنامه‌های امضا شده در دوره دیکتاتوری علی عبدالله صالح، به‌ویژه توافق‌های صورت گرفته درباره ترسیم مرزها با عربستان سعودی و پادشاهی عمان را رد می‌کنند. این جوانان انقلابی اعلام کردند که یک کمیته حقوقی برای بررسی و تدوین پیش‌نویسی در این باره تشکیل شده است تا این پیش‌نویس را به شورای امنیت سازمان ملل ارائه کند و طی آن خواستار باز پس گرفتن اراضی یمن از جمله شهرهای عسیر و نجران از دولت سعودی شود. توافقنامه واگذاری این اراضی یمنی به عربستان، در ۱۲ ژوئن ۲۰۰۰ امضا شد و دوم ژوئن ۲۰۰۶ این امر به تصویب رسید. شهر ظفار نیز طی توافقنامه‌ای که ۱ اکتبر

۱۹۹۲ میان یمن و عمان امضا شد به پادشاهی عمان واگذار شد.

۱۸. به دنبال ناآرامی‌ها و افتادن مرکز استان ابین در جنوب یمن به دست القاعده ۵۴ هزار تن از این استان گریخته‌اند. یک مقام دولتی یمن اعلام کرد که حدود ۵۴ هزار یمنی از استان ابین در جنوب این کشور فرار کرده‌اند که این مسئله به دنبال تسلط گروه القاعده به مرکز این استان و افزایش درگیری‌ها در این منطقه صورت می‌گیرد.

۱۹. صدها هزار نفر از مردم یمن با برگزاری تظاهرات در صنعا و شهرهای مهم این کشور، در مخالفت با طرح‌های عربستان سعودی شعار دادند.

۲۰. تظاهرات‌کنندگان از عبد ربه منصور هادی معاون رئیس‌جمهوری یمن خواستند که از قدرت کنار برود و قدرت را به شورای انتقالی واگذار کند. آنها به سوی محل اقامت منصور هادی رفتند که نگهبانان مانع دیدار نماینده تظاهرات‌کنندگان با وی شدند.

۲۱. وزارت دفاع یمن از کشته شدن دستکم ۴۰ تن از اعضای القاعده به دنبال درگیری‌های به وقوع پیوسته میان ارتش این کشور و اعضای این شبکه خبر داد.

۲۲. علی عبدالله صالح رئیس‌جمهور مجروح یمن عصر روز پنجشنبه در اولین ظهور علنی خود پس از فرار به عربستان سعودی خواستار تقسیم قدرت در کشورش در چارچوب قانون اساسی شد. وی با بیان اینکه ما با مشارکت تمام گروه‌های سیاسی در سایه برنامه‌هایی که مورد توافق و تأیید مردم است، موافقیم، از تمام گروه‌های سیاسی خواست تا برای حل و فصل قضایا و مشکلات موجود میان دولت و معارضان به قانون اساسی مراجعه شود. دیکتاتور یمن بدون اشاره به اینکه آیا به کشورش بازخواهد گشت، یا خیر گفت: از تلاش‌های عبد ربه منصور هادی معاون خود حمایت می‌کند.

۲۳. پس از سخنرانی صالح در تلویزیون دولتی، انقلابیون یمنی در پایتخت و شهر تعز

با برپایی تظاهراتی شعار سرنگونی رژیم حاکم را فریاد زدند. مخالفان صالح در دو شهر صنعا و تعز شعار نه به قیمومیت خارجی سر می‌دادند و خواستار توقف مداخلات سعودی و آمریکایی در یمن شدند.

یمن منتظر انتقال قدرت است. اما علی عبدالله صالح همچنان خواستار تقسیم قدرت بر اساس قانون اساسی که خود بارها آن را دستکاری کرده است. با این تفصیل باید شاهد تداوم درگیری‌ها در این کشور بود. درخواست مخالفان برای برکناری صالح و سرنگونی رژیم وی در مقابل اراده آمریکا و عربستان جهت تداوم وضع موجود تنها با کنار رفتن صالح، نتیجه مشخصی را برای این کشور در پی نخواهد داشت.

سوریه

۱. شماری از مردم سوریه با اجتماع در برابر هتل سمیرامیس شهر دمشق و محل نشست شماری از شخصیت‌های مستقل مخالف دولت و برخی مسئولان گروه‌های مخالف نسبت به برگزاری آن اعتراض کردند. این نشست به ابتکار اپوزیسیون داخل سوریه برای ارائه راهکارهایی جهت پایان دادن به ناآرامی‌های این کشور برگزار شده بود.

۲. هیئت گفتگوی ملی سوریه تاریخ ۱۰ جولای (۱۹ تیر) را تاریخ گفتگوی دولت با مخالفان اعلام و تأکید کرد که همه جریان‌ها و شخصیت‌های سیاسی ملی داخل سوریه به آن دعوت خواهند شد.

۳. درحالی که ترکیه بر مناسبات خوب خود با سوریه تأکید می‌کند، اما از سوی دیگر

در تاریخ ۶ تیرماه میزبان نشست جدیدی برای مخالفان سوریه بود که در آن ادعا شد نظام سوریه مشروعیت خود را از دست داده است. در این نشست ۱۵۰ تن از مخالفان دولت سوریه حضور داشتند که در شهر استانبول برگزار شد. نشست پیشین مخالفان سوری در آنتالیا برگزار شده بود.

۴. بشار اسد رئیس‌جمهوری سوریه بل دنیس کاسنیچ نماینده کنگره آمریکا و هیئت همراه دیدار کرد. وی همچنین با بروکس نیومارک نماینده مجلس انگلیس از حزب محافظه‌کار دیدار و گفتگو کرد. اسد در این دیدارها با اشاره به رویدادهای سوریه و طرح‌های این کشور برای اصلاحات، بر اهمیت تفاوت قائل شدن میان خواسته‌های مردم و باندهای مسلح که از این خواسته‌ها برای ایجاد هرج و مرج و بی‌ثباتی در کشور سوءاستفاده می‌کنند، تأکید کرد.

۵. هیئت نمایندگی از طرف مخالفان در سوریه به روسیه سفر کرده و قصد دارد واقعیات اوضاع داخلی در این کشور را به گوش مقامات مسکو رسانده و آنها را متقاعد کنند تا از حمایت از نظام دمشق دست بردارند.

۶. محمد سعید بخیتان معاون حزب بعث حاکم سوریه از مواضع روسیه در دفاع از حقوق کشورهای عربی و خودداری از مداخله در امور داخلی کشورها از جمله سوریه قدردانی کرد.

۷. بئینه شعبان مشاور سیاسی و اطلاع‌رسانی ریاست‌جمهوری سوریه گفت: تظاهرکنندگان خواهان تغییر سیاسی در این کشور سرکوب نمی‌شوند بلکه نیروهای امنیتی با گروه‌های مسلح مقابله می‌کنند.

۸. الکساندر دزاسوخوف رئیس انجمن دوستی و همکاری فرهنگی روسیه - سوریه

تأکید کرد: مسکو موضع خود را در استفاده از حق وتو برای صدور قطعنامه در شورای امنیت سازمان ملل علیه سوریه تغییر نمی‌دهد.

۹. سرگئی کربچنکو سفیر روسیه در سوریه گفت که کشورش آماده است تا هرگونه قطعنامه علیه سوریه در شورای امنیت سازمان ملل را وتو کند. وی به روزنامه الوطن سوریه گفت: روسیه در سال ۱۹۶۶ میلادی نیز علیه مداخله پاریس و لندن در امور سوریه از وتو استفاده کرد و اکنون نیز آماده تکرار همان تجربه است.

۱۰. آندرس راسموسن دبیر کل سازمان پیمان آتلانتیک (ناتو) در وین اعلام کرد که این سازمان قصد ندارد در سوریه مداخله نظامی کند.

۱۱. معاون وزیر خارجه سوریه با بیان اینکه مناسبات ایران و سوریه به سود امنیت و ثبات منطقه است، کشورهای عربی را به برقراری مناسبات حقیقی و تبادل همکاری با ایران فراخواند.

۱۲. دبیرکل سابق جماعت اخوان المسلمون سوریه و عضو فعلی مجلس شورای این جماعت، انتظارات این گروه از دولت ترکیه در راستای تحولات اخیر در سوریه را تشریح کرد. علی صدرالدین البیانونی دبیرکل سابق و عضو فعلی مجلس شورای جماعت اخوان المسلمون سوریه در گفتگویی که با کارشناسان مرکز تحقیقات استراتژیک خاورمیانه در ترکیه و از طریق اینترنت صورت داد و در پایگاه این مرکز منتشر شد، گفت: برای دستیابی سوریه به نظامی دمکراتیک به معنای واقعی باید این رژیم بر پایه اصول مدرن سازماندهی مجدد شود و این امر از طریق انجام اصلاحات ممکن نیست. وی معتقد است که مردم سوریه باید در پای صندوق‌های رأی درباره آینده نظام خود تصمیم‌گیری کنند.

۱۳. وزارت خزانه‌داری آمریکا در ادامه سیاست‌های مداخله‌جویانه این کشور، تحریم‌هایی را علیه نیروهای امنیتی سوریه با ادعای نقض حقوق بشر و علیه ایران با ادعای حمایت از سوریه در این راستا اعمال کرد.

۱۴. وزیر امور خارجه روسیه از خودداری مخالفان دولت سوریه با مذاکره با حکومت این کشور انتقاد کرد و آن را غیرقابل قبول خواند. سرگئی لاوروف در کنفرانس خبری مشترک با آلن ژوپه همتای فرانسوی خود در مسکو، اظهار داشت: خودداری مخالفان دولت سوریه از انجام گفتگو و مذاکره با حکومت سوریه اقدامی ناپسندیده است.

۱۵. روزنامه الاخبار چاپ بیروت: سوریه‌ای کاملاً جدید به ریاست بشار اسد، ولی بدون سران کنونی نهادهای نظامی، امنیتی، دیپلماتیک و رسانه‌ای و همچنین با انحلال حزب بعث (میراث پدری اسد) از ۳ تا ۶ ماه آتی متولد می‌شود.

۱۶. کنفرانس ابتکار ملی برای آینده سوریه با مشارکت ۲۰۰ نفر از شخصیت‌های ملی مستقل و مخالف در دمشق برگزار شد. در این کنفرانس که قرار بود ۲ ماه پیش برگزار شود اعضای سابق پارلمان، صاحب‌نظران و شخصیت‌های مخالف همچون میشل کیلو، عارف دلیله و سهیر الاتاسی حضور داشتند.

۱۷. وزیر امور خارجه ترکیه دخالت نظامی ناتو در سوریه را بعید دانست و حکومت سوریه را به انجام اصلاحات بیشتر فرا خواند. احمد داوود اوغلو، وزیر امور خارجه ترکیه در یک نشست مطبوعاتی در قاهره اعلام کرد: ترکیه از حل و فصل مشکلات کشورهای دوست و همسایه در داخل مرزهای این کشورها حمایت می‌کند.

۱۸. بشار اسد، رئیس‌جمهوری سوریه در دیدار با گروهی از سوری‌های مقیم آمریکا

حوادث اخیر این کشور و نقش شخصیت‌های مقیم خارج در عبور کشور از بحران موجود را بررسی کرد. اسد در این دیدار تأکید کرد که اصلاحات در سوریه مدت‌هاست که آغاز شده و ادامه دارد ولی به زمان بیشتری نیاز دارد تا به نتیجه برسد.

۱۹. درحالی که طرح نظامی علیه سوریه تاکنون شکست خورده است، رسانه‌های ترکیه‌ای و قبرسی با هدف تشدید جنگ روانی علیه سوریه مدعی شدند که آمریکا با هدف اقدام علیه سوریه خواستار استقرار بالگردهای نظامی خود در قبرس شده است. روزنامه ترکیه امروز به نقل از رسانه‌های قبرس مدعی شد که آمریکا آماده اجرای عملیات نظامی جدیدی در منطقه شده است و بنا بر همین امر خواستار استقرار بالگردهای نظامی خود در دو پایگاه لارناکا و باو در قبرس شده است.

۲۰. شماری از چهره‌های مخالف دولت سوریه که تنی چند از شخصیت‌های سیاسی فرانسوی نیز در بین آنان حضور داشتند، دوشنبه ۱۴ تیرماه در پاریس گردهم آمدند. این گردهمایی که با سخنرانی تعدادی از مخالفان دولت سوریه همراه بود به ابتکار برنار هانری لوی صهیونیست مشهور فرانسوی برگزار شد. برگزاری این نشست که با مخالفت تعدادی از شخصیت‌های معارض دولت سوریه همراه بود - به دلیل حضور لوی - باعث به وجود آمدن شکاف میان مخالفان شده است. در نشست برخی از چهره‌های طرفدار اسرائیل و مخالف دولت سوریه نیز حضور داشتند.

۲۱. منابع آگاه به هفته‌نامه فلسطینی المنار اعلام کردند که رئیس جمهوری فرانسه در چند نشست محرمانه ادعان کرد که تلاش و طرح غرب برای براندازی نظام سوریه شکست خورده است و نظام این کشور سقوط نخواهد کرد.

۲۲. منابع آگاه اعلام کردند که اواخر ماه گذشته میلادی مدیر اداره خاورمیانه وزارت

خارج آلمان به دمشق سفر کرد تا وضعیت این کشور را با سران آن بررسی کند. ۲۳. فاروق الشرع معاون رئیس‌جمهوری سوریه گفت: هدف از گفتگوی ملی در سوریه تغییر وضع عمومی و دستیابی به یک نظام دمکراتیک و تکثرگرایانه مبتنی بر صندوق‌های رأی و انتخابات سالم در این کشور است.

۲۴. مقام‌های بلندپایه سوریه اعلام کردند: انتخابات پارلمانی این کشور که براساس قانون قرار بود در ماه اوت (مردادماه) برگزار شود به تعویق افتاد و در زمان دیگری برگزار خواهد شد. براساس اعلام مقام‌های بلندپایه سوری، انتخابات آتی مجلس سوریه در یک فضای جدید و با حضور احزاب مختلف برگزار خواهد شد و محلی برای رقابت حزب بعث حاکم با سایر احزاب سیاسی جدید خواهد بود.

۲۵. ولید المعلم وزیر خارجه و مهاجرین سوریه اقدام نظامی ارتش در شهر حماه در مرکز این کشور را تکذیب کرد. وی این موضوع را در پاسخ به اخبار منتشر شده توسط برخی رسانه‌های گروهی درباره کشته و مجروح شدن ده‌ها نفر در حماه و همچنین پخش تصاویری از تانک‌های ارتش در گفتگو با شبکه تلویزیونی سی.ان.ان آمریکا بیان کرد.

۲۶. بان کی‌مون در گفتگو با روزنامه فرانکفورتر آگماینه درباره اوضاع سوریه اظهار داشت: ما در سازمان ملل متحد سخت کار می‌کنیم تا یک تیم به منظور ارزیابی شرایط انسانی به سوریه بفرستیم. وی گفت: اسد راهکارهای خوبی را اعلام کرده است و من نیز به وی فشار می‌آورم تا به وعده‌هایش عمل کند!

۲۷. برخی دیپلمات‌های غربی از نشست هفته جاری شورای امنیت سازمان ملل به منظور بررسی پرونده هسته‌ای سوریه که تحت فشارهای آمریکا توسط آژانس

بین‌المللی انرژی اتمی به این شورا ارجاع داده شده است، خبر دادند. یکی از دیپلمات‌های غربی اعلام کرد: شورای امنیت سازمان ملل متحد در نظر دارد هفته جاری نشستی را پشت درهای بسته به‌منظور گفتگو درباره کشور سوریه و فعالیت‌های هسته‌ای این کشور برگزار کند.

۲۸. رابرت فورد سفیر آمریکا در دمشق با سفری بدون هماهنگی به شهر حماه خشم مقامات سوریه را برانگیخت. وی بدون اطلاع مقامات سوری و به صورت ناشناس راهی شهر حماه شده بود و از یک بیمارستان در این شهر دیدار کرده بود.

۲۹. دمشق، از سفر سفیر آمریکا به شهر سوری حماه به منزله مداخله آشکار واشنگتن در امور سوریه به‌منظور ایجاد بی‌ثباتی و ناامنی در این کشور یاد کرد. وزارت خارجه سوریه با انتشار بیانیه‌ای تأکید کرد: حضور سفیر آمریکا در حماه که بدون اجازه قبلی صورت گرفت، سندی مستدل و محکم دال بر نقش آمریکا در حوادث جاری سوریه و تلاش واشنگتن برای افزایش تنش و ضربه زدن به امنیت و ثبات سوریه است.

۳۰. پارلمان اروپا در نشست خود از دولت آنکارا به دلیل سیاست‌هایی که در روزهای اخیر در قبال سوریه دنبال می‌کند، تقدیر و قدردانی کرد. درحالی که پارلمان اروپا پیش از این دولت ترکیه را به اتخاذ سیاست‌های دوگانه در قبال تحولات لیبی متهم کرده بود، روز پنجشنبه در نشست اعضای پارلمان به اتفاق آرا از سیاست‌های آنکارا در قبال تحولات سوریه تقدیر و قدردانی کرد.

درخواست‌های مردمی برای تغییرات در سوریه، اما با ورود افراد مسلح با انگیزه‌های خاص این درخواست‌ها را به انحراف کشیده است. دولت سوریه در تعامل با درخواست‌های سیاسی مردم و حملات افراد مسلح که شهرها را به اشغال

درآورده‌اند، درمانده است. در این میان اتهامات کشورهای غربی در عین آنکه مخفیانه با دولت اسد رابطه دارند، نیز بر تحولات این کشور تأثیر مستقیم داشته است. انتظار می‌رود با وجود مقاومت دولت و ارتش سوریه، روند تحولات در این کشور به سمت آرام شدن پیش برود و این در صورتی است که در سیاست‌های کلی همسایه شمالی نیز تغییراتی ایجاد شود.

مصر

۱. شماری از مردم مصر با تحصن مقابل سفارت عربستان در قاهره خواستار آزادی شهروندان مصری شدند که بدون محاکمه یا با وجود پایان مدت حبسشان همچنان در زندان‌های سعودی به سر می‌برند.

۲. وزیر کشور مصر دستور خروج نیروهای پلیس این کشور از میدان التحریر قاهره را صادر کرد. هزاران نفر به تحصن در میدان التحریر قاهره ادامه می‌دهند. نیروهای پلیس مصر با شلیک گاز اشک‌آور و گلوله‌های پلاستیکی برای متفرق کردن تحصن‌کنندگان در این میدان تلاش کردند. در درگیری بین نیروهای پلیس مصر و تحصن‌کنندگان در میدان التحریر ۲۶ نفر زخمی شدند.

۳. عصام شرف نخست‌وزیر مصر می‌گوید تلاش سازمان‌یافته‌ای در کشور برای ایجاد آشوب وجود دارد از جوانان انقلابی و مردم مصر می‌خواهم که دستاوردهای انقلاب را حفظ کنند.

۴. رسانه‌های صهیونیستی از فشار بی‌سابقه آمریکا بر قاهره برای آزادی جاسوس

صهیونیست بازداشت شده در مصر خبر دادند. شبکه ۱۰ تلویزیون رژیم صهیونیستی مدعی شد که ایلان گرابیل جاسوس اسرائیلی بازداشت شده در قاهره احتمالاً در روزهای آینده تا چند روز آینده آزاد خواهد شد.

۵. مردم مصر بار دیگر در میدان التحرير تجمع کردند. هدف از برگزاری این تظاهرات، درخواست تحقق بقیه اهداف انقلاب مصر است. فراخوان ائتلاف جوانان انقلابی مصر برای برگزاری این تظاهرات تحت عنوان جمعه قصاص، ۲ روز پس از برخوردها بین نیروهای پلیس و تظاهرکنندگان در اطراف همان میدان صورت گرفته است. تظاهرکنندگان مصری خواستار عدالت و شتاب بیشتر در محاکمه مسئولان نظام پیشین مصر هستند.

۶. یکی از نامزدهای احتمالی ریاست جمهوری مصر با اشاره به مشکلات کنونی این کشور خواستار انتقال هر چه سریعتر قدرت از شورای نظامی به غیرنظامیان شد. سلیم العوا گفت: نیروهای امنیتی باید مورد توجه ویژه قرار گیرند.

۷. عبدالمنعم ابوالفتوح نامزد احتمالی ریاست جمهوری مصر و یکی از رهبران اخوان المسلمین می‌گوید در صورتی که به ریاست جمهوری انتخاب شود، به هیچ کشوری اجازه دخالت در امور مصر را نمی‌دهد. وی خواستار برگزاری انتخابات زودهنگام شد و گفت: ما نمی‌خواهیم حکومت کنیم و با سنگ و تخم‌مرغ بازی کنیم.

۸. وزیر امور خارجه جدید مصر تأکید کرد: امنیت خلیج (فارس) جزء اولویت‌های مصر است و ۱۰۰ درصد مورد توجه مصری‌هاست البته مسئله نزدیکی روابط با ایران هم هرگز به ضرر (منافع) کشورهای حوزه خلیج (فارس) نخواهد بود. محمد العرابی در گفتگو با روزنامه کویتی الرأی العام گفت: بدون شک مسئله تنش در روابط

ما با ایران باید در پارلمان مصر در صورتی که تشکیل جلسه دهد، مطرح شود. وی در این گفتگو مدعی شد روابط ما با ایران در صورتی خواهد بود که آسیبی به کشورهای عربی نرسد.

۹. منابع امنیتی مصری نیز اعلام کردند که انفجار خطوط انتقال گاز از مصر به اسرائیل و اردن روی داد، به ایجاد اختلال در این خطوط انتقالی و توقف انتقال گاز تا اطلاع ثانوی منجر شد. این سومین انفجار از این دست پس از پیروزی انقلاب این کشور است.

۱۰. رژیم صهیونیستی از بیم برگزاری تظاهرات مردمی در مناطق مرزی در اعتراض به جلوگیری از اعزام کاروان آزادی ۲ به غزه، تدابیر امنیتی در مرز مصر را تشدید کرد.

۱۱. شیخ خلیفه بن زاید آل نهیان رئیس حکومت امارات با اعطای یک بسته کمک سه میلیارد دلاری به مصر موافقت کرد. این کمک پس از دیدار عصام شرف نخست‌وزیر دولت موقت مصر از امارات متحده عربی صورت گرفت.

۱۲. سخنگوی وزارت امور خارجه ایران: از سفر شیخ الازهر به جمهوری اسلامی ایران استقبال می‌کنیم. مهمانپرست در کنفرانس خبری هفتگی خود گفت: همکاران ما در دفتر حفاظت از منافع ایران در قاهره موضوعات سفرهای نخبگان، منتخبان، اقشار مختلف، جوانان و افراد مؤثر در جامعه مصر را پیگیری می‌کنند و ما از هرگونه سفری که باعث نزدیکی و آشنایی دو ملت و همفکری مقامات شود، استقبال می‌کنیم.

۱۳. دادگاهی در مصر سه تن از وزرای رژیم سابق این کشور را تیرئه کرد و یک وزیر نیز به پنج سال زندان محکوم شد. در جلسه دادگاه چند تن از سران رژیم سابق مصر، انس الفقی وزیر اسبق اطلاع‌رسانی و یوسف پطرس عالی وزیر اسبق دارایی از

اتهام خود در سوءاستفاده از اموال دولت برای تبلیغات به نفع حزب ملی در سال ۲۰۱۰ تبرئه شدند. در این دادگاه همچنین احمد المغربی، وزیر سابق مسکن، محمد عهدی فضلی رئیس سابق هیئت مدیره مؤسسه اخبارالیوم و یاسین منصور سرمایه دار مصری تبرئه شدند. رشید محمد رشید، وزیر سابق صنایع و بازرگانی و ادهم الندیم از مدیران سابق مرکز مدرن سازی صنایع هر یک به پنج سال زندان و پرداخت دو میلیون پوند مصر محکوم شدند.

۱۴. اتحادیه اروپا از بازار خود چندین نمونه از تخم گیاهان را جمع آوری کرده و واردات کل حبوبات و تخم گیاه از مصر را در ارتباط با شیوع ای کولای ممنوع اعلام کرد. این تصمیم بعد از آن اتخاذ شد که احتمال داده می شود که تخم برخی از گیاهان وارداتی از مصر به شیوع بیماری عفونی روده موسوم به ای کولای در شمال آلمان و فرانسه منجر شده است.

۱۵. روزنامه ایندپندنت با اشاره به تبرئه سه تن از وزیران رژیم سابق مصر آورده است: صدور حکم تبرئه برخی مقامات رژیم سابق مصر از اتهام فساد و کشتار مردم، آن را برای آینده این کشور خطرناک دانست.

۱۶. محمد العرابی وزیر خارجه مصر طی سفر به امارات متحده عربی، در پاسخ به پرسش خبرنگاری که از وی در مورد آینده رابطه مصر و ایران پرسید، با بیان اینکه رابطه مصر و ایران علیه هیچ کشوری نیست، بر تلاش مصر برای برقراری رابطه حسنه با ایران تأکید کرد.

۱۷. صدها تن از ساکنان استان سینای جنوبی که اکثرشان کارمندان بخش گردشگری و هتلها بودند، در تظاهراتی تحت عنوان «اول مصر» در برابر بیمارستان بین المللی

شرم‌الشیخ تظاهرات کرده و خواستار اخراج حسنی مبارک، رئیس سابق جمهوری مصر از شهر شرم‌الشیخ و محاکمه وی و مسئولان نظامش و نیز زندانی کردن مبارک و مسئولانش شدند.

۱۸. صدها هزار مصری از صبح جمعه در میدان التحرير در قاهره تجمع کردند تا اعتراض خود را نسبت به فرآیند انتقال سیاسی که ارتش برعهده گرفته اعلام کنند. برخی اختلافها در زمانبندی برگزاری انتخابات و تدوین قانون اساسی نیز از جمله خواسته‌های تجمع‌کنندگان بوده است.

مشکلات مصر در دو هفته اخیر بار دیگر زبان باز کرده است. مشکلات اقتصادی از یکسو و عدم وجود اراده کافی در میان گروه نظامی حاکم بر این کشور برای پاسخ به درخواست‌های مردمی، موج تازه‌ای از اعتراضات را شکل داده است. این اعتراضات که در طول این دو هفته درگیری‌های مختلفی را باعث شده، دولت موقت در این کشور را هم دچار نارسایی کرده است. نیازهای اقتصادی مصر نیز این کشور را به سمت اعضای شورای همکاری خلیج فارس کشانده است. انتظار می‌رود در هفته جاری همچنان مصر صحنه اعتراضات سیاسی مردم و آمادگی احزاب و جریانها جهت برگزاری انتخابات ریاست جمهوری و پارلمانی باشد.

تونس

۱. راشد الغنوشی رهبر جنبش اسلامی النهضه تونس اعلام کرد این جنبش از کمیسیون ملی این کشور که به منظور اعمال اصلاحات سیاسی تشکیل شده، خارج

شده است.

۲. راشد الغنوشی می‌گوید هر دولتی بدون حضور اسلام‌گرایان ضعیف است، زیرا جنبش اسلامی میانه‌رو از جریان‌های اصلی در جهان عرب است. به گفته وی نهضت اسلامی تونس، بزرگ‌ترین حزب کشور است و در روند دمکراتیک کشور نقش بسزایی ایفا خواهد کرد و هر دولتی که این حزب را نادیده بگیرد موفق نخواهد شد.

۳. نخست‌وزیر تونس: هیچ یک از رهبران و سران عرب انقلاب را به ما تبریک نگفت و با مردم تونس اعلام همبستگی نکرد. تعداد بسیاری از وزیران خارجه از کشورهای مختلف جهان آمدند تا با این تجربه گرانقدر (انقلاب تونس) آشنا شوند اما در بین آنها یک رهبر عربی هم وجود نداشت!

۴. دولت تونس اعلام کرد که از شرکت هزاران تن از حامیان حزب زین‌العابدین بن‌علی دیکتاتور این کشور و افرادی که خواستار انتخاب مجدد وی هستند، در انتخابات مجمع قانون اساسی تونس جلوگیری می‌کند.

۵. یک دادگاه تونس زین‌العابدین بن‌علی رئیس‌جمهور مخلوع و فراری تونس را به جرم حمل سلاح و مواد مخدر به ۱۵ سال زندان محکوم کرد. حکم غیابی که اخیراً علیه بن‌علی صادر شده بود وی را به ۳۵ سال زندان محکوم کرده بود. کاظم زین‌العابدین از مقامات قضایی تونس اخیراً اعلام کرده بود که ۱۱۳ اتهام علیه دیکتاتور مخلوع تونس و همسرش لیلی الطرابلسی که در عربستان سعودی بسر می‌برند وجود دارد.

۶. الباجی السبسی نخست‌وزیر تونس در العین اقامتگاه تابستانی شیخ خلیفه بن زاید آل نهيان رئیس حکومت امارات، با وی دیدار و گفتگو کرد.

۷. براساس یک نظرسنجی تونس‌سی‌ها برخلاف تبلیغات منفی غرب علاقمند به انتخاب نمایندگان گروه‌های اسلامی در انتخابات ماه اکتبر هستند. براین اساس ۶۷ درصد پاسخ‌دهندگان اعلام کرده‌اند هنوز به‌طور یقین نمی‌دانند از بین ۱۰۰ حزب حاضر در رقابت‌های انتخاباتی این کشور، به کدام یک رأی خواهند داد.

فلسطین

۱. نخست‌وزیر ترکیه پس از دیدار و گفتگو با رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین اظهار داشت که صلح و ثبات در خاورمیانه به شرط تشکیل دولت مستقل فلسطین به پایتخت قدس شرقی میسر است.

۲. اشغالگران اسرائیلی برای یهودی‌سازی کاخ‌های مربوط به دوره امویان در جنوب مسجدالاقصی تلاش می‌کنند و در راستای طرح موسوم به باغ‌های توراتی سعی در تخریب همه آثار اسلامی دارند.

۳. گردان‌های عزالدین قسام با پخش نوار ویدئویی ۵۹ ثانیه‌ای در پنجمین سالگرد اسارت «گلعاد شالیت» نظامی رژیم صهیونیستی اعلام کردند: شالیت رنگ آزادی را نخواهد دید. این ویدئو پس از فشارهای بیش از اندازه غرب و رژیم صهیونیستی به فلسطینی‌ها برای آزادی شالیت عنوان شد.

۴. وزیر خارجه رژیم صهیونیستی در تلاش برای جلوگیری از به رسمیت شناخته شدن کشور مستقل فلسطین در مجمع عمومی سازمان ملل در ماه سپتامبر، به چند کشور اروپایی از جمله کرواسی، آلبانی و اتریش سفر کرد.

۵. رژیم صهیونیستی در پی مخالفت‌های گسترده فلسطینی‌ها و جامعه جهانی عملیات برچیدن بخشی از دیوار حائل را در نزدیکی روستای بیلین در کرانه باختری که به نماد مخالفت با این رژیم بدل شده است، آغاز کرد.
۶. بنابر تصمیم وزیر خارجه مصر، برای نخستین بار در اقدامی که نشان‌دهنده اهمیت فلسطین در جهان اسلام است، اداره ویژه فلسطین در وزارت خارجه مصر تأسیس می‌شود.
۷. کنفرانس بین‌المللی دو روزه فلسطین با حضور صدها نفر از ۳۰ کشور جهان در جاکارتا پایتخت اندونزی آغاز به کار کرد. کنفرانس دو روزه بشردوستانه آسیا - اقیانوسیه در خصوص فلسطین را کمیته ملی اندونزی برای مردم فلسطین با همکاری کمیته فلسطین مجلس نمایندگان اندونزی برنامه‌ریزی کرده است.
۸. دولت انگلیس شیخ راشد صلاح از شخصیت‌های مبارز فلسطینی که رهبری یک جنبش مقاومت مدنی را در داخل سرزمین‌های اشغالی برعهده دارد، دستگیر کرد.
۹. فلسطینیان ساکن اراضی اشغالی سال ۱۹۴۸ در محکومیت اقدام انگلیس برای بازداشت رئیس جنبش اسلامی فلسطین در لندن، در مقابل کنسولگری انگلیس در مرکز قدس اشغالی تظاهرات کردند.
۱۰. معاون نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی و وزیر امور راهبردی این رژیم تأکید کرد که حل‌وفصل منازعه فلسطینی - اسرائیلی در شرایط کنونی غیرممکن است. موشیه یعالون در اظهاراتی در دانشکده اشکلون تأکید کرد که کسانی که سعی دارند برای حل‌وفصل منازعه فلسطینی - اسرائیلی راه‌حلی ارائه کنند در توهم بسر می‌برند زیرا در شرایط کنونی حل این مسئله غیرممکن است.

۱۱. نبیل شعث مسئول روابط خارجی جنبش فتح از به رسمیت شناختن کشور فلسطین در مرزهای ۱۹۶۷ از سوی ۱۱۵ کشور جهان خبر داد و گفت: حداقل ۲۰ کشور دیگر تصمیم دارند تا پیش از ماه سپتامبر آینده کشور فلسطین را به رسمیت بشناسند.
۱۲. نبیل ابوردینه سخنگوی شخصی محمود عباس رئیس‌تشکیلات خودگردان فلسطین و صائب عریقات عضو کمیته اجرایی سازمان آزادیبخش فلسطین در هیئت اعزامی فلسطین به آمریکا برای دیدار با مقامات کاخ سفید حضور دارند. هدف از سفر این دو نفر ارائه آخرین دیدگاه‌های تشکیلات خودگردان فلسطین در مورد تشکیل کشور مستقل فلسطینی و همچنین در مورد روند مذاکرات سازش است.
۱۳. جمعی از صلح‌طلبان و فعالان اجتماعی که برای کمک به ساکنان بی‌دفاع و مظلوم نوار غزه قصد دارند راهی آن منطقه شوند، با ورود به ساختمان سفارت اسپانیا در آتن، پرچم فلسطین را برافراشتند. این اقدام فعالان اجتماعی صلح‌طلب پس از آن روی داد که اصرار مسئولان ناوگان آزادی برای حرکت به سمت غزه و ممانعت مقامات یونانی به کشمکش بین آنها تبدیل شده است.
۱۴. رئیس شورای امنیت سازمان ملل اعلام کرد که عضویت فلسطین در این سازمان در دستور کار این ماه شورای امنیت قرار دارد. براساس جدول زمانی موقت شورای امنیت در ماه جولای، بررسی موضوعات مربوط به خاورمیانه قرار است در ۲۶ جولای (۴ مردادماه) انجام شود.
۱۵. معاون وزیر امور خارجه روسیه بار دیگر بر موضع اصولی کشورش در حمایت از ضرورت تأسیس حکومت مستقل فلسطین تأکید کرد. میخائیل باگدانف در نشست گروه کاری روسیه و فلسطین برای حل مسائل خاورمیانه که به ریاست وی و نبیل

شعث وزیر خارجه سابق فلسطين در مسكو برگزار شد، گفت: روسيه از تأسيس حكومت مستقل با ويژگي اراضي يکپارچه و توانمند حمايت مي‌کند.

۱۶. کويت در اقدامي شگفت‌آور درحالي که ايران و سوريه از مهمترين حاميان مردم فلسطين و آرمان قدس شريف به شمار مي‌آيند از حضور آنان در کنفرانس قدس در شهر کويت جلوگیری کرد. انجمن دانشجويان مسلمان جهان در بيانيه‌اي اعلام کرد که به طور رسمي از جوانان و دانشجويان برگزيده از ۳۰ کشور جهان براي شرکت در ششمين کنفرانس ساليانه قدس براي جوانان فلسطيني دعوت به عمل آورد، اما مسئولان کويتي از اعطاي رواديد به مهمانان ۱۰ کشور از جمله ايران، سوريه و يمن خودداري کرده و پيگيري مسئولان انجمن نيز بي‌نتيجه ماند.

۱۷. برخي خطوط هواپيمائي اروپا با فشار نيروهاي امنيتي رژيم صهيونيستي از سوار کردن فعالان بين‌المللي صلح که براي اعتراض به محاصره غزه و اشغال سرزمين‌هاي فلسطين توسط اين رژيم راهي اين مناطق بودند، خودداري کردند. خطوط هواپيمائي لوفت هانزا آلمان، سوئيس اير سوئيس و مالس مجارستان از سوار کردن اين فعالان براي سفر به فلسطين خودداري مي‌کنند.

۱۸. به دنبال تلاش فلسطين براي اعلام استقلال در مجمع عمومي سازمان ملل، دولت آمريکا به فلسطيني‌ها درباره اين اقدام هشدار داده و اين حرکت را تفکري «نادرست و غلط» توصيف کرد. ويکتوريا نولاند، سخنگوي وزارت امور خارجه آمريکا اعلام کرد: موضع واشنگتن در قبال تفکر اقدام سازمان ملل در ماه سپتامبر سال جاري (جهت به رسميت شناختن استقلال فلسطين)، تفکري خوب و مفيد نيست.

تحولات در سرزمين‌هاي اشغالي فلسطين در دو هفته گذشته حول سه محور

مهم معرفی کشور مستقل فلسطيني به مجمع عمومي سازمان ملل، حرکت ناوگان آزادي به سمت غزه و آشتي ملي قرار داشت. در هر سه محور همزمان با تلاش مقامات فلسطيني در تشکيلات خودگردان فلسطين و دولت حماس جهت پيشبرد اين امور، رژيم صهيونيستي با تمام توان درصدد مقابله با آن برآمد تا جايي که ديپلماسي فعالی در سطح کشورهای اروپايی و برخی از دوستان منطقه‌اي خود جهت ممانعت از تشکيل کشور مستقل فلسطيني و همچنين مقابله با حرکت ناوگان آزادي ۲ اتخاذ کرد.

اردن

۱. نيروهاي مسلح اردن از برگزاري مانور مشترک نظامي آمريکا و اردن در ماه جاري ميلادي خبر داد. اين مانور در زمين، هوا و دريا برگزار مي‌شود.
۲. کارمند يکي از شهرداري‌هاي اردن در اقدامي که هنوز دليل آن روشن نشده است اقدام به خودسوزي کرد.
۳. رئيس مجلس سنای اردن در دیدار با حاکم بحرين، پيام کتبي پادشاه کشورش مبني بر تقويت روابط دوجانبه را تسليم وي کرد.
۴. پادشاه اردن تصريح کرد: روند اصلاحات در اردن براي تحقق اهداف مربوط به حل تمام چالش‌هاي کشور و ايجاد شرايط زندگي بهتر ادامه خواهد داشت. پادشاه اردن، در دیدار با اعضای مجلس نمايندگان آمريکا تصريح کرد: مرحله آينده، مرحله مهمی در تاريخ اردن به شمار می‌آيد. من می‌خواهم که اين مرحله همراه با

دستاوردهای بزرگی باشد.

۵. پس از آنکه نخست‌وزیر اردن در استیضاح اخیر با اختلاف سه رأی موفق به کسب رأی اعتماد شد، کارشناسان و فعالان اردنی بر این نکته تأکید کردند که برکناری دولت و تشکیل دولت نجات ملی، راه برون‌رفت اردن از بحران است.

۶. دبیرکل جبهه عمل اسلامی اردن گفت که نظام پادشاهی اردن به جای پادشاهی مطلقه باید پادشاهی مشروطه باشد. حمزه منصور دبیرکل جبهه عمل اسلامی اردن با اشاره به موج اعتراضات مردمی شهروندان اردنی تصریح کرد: ملت اردن با نظام پادشاهی و موروثی بودن حکم مشکلی ندارد اما می‌خواهد که پادشاهی مطلقه جای خود را به پادشاهی مشروطه بدهد.

۷. شهرهای مختلف اردن پس از اقامه نماز جمعه شاهد برگزاری تظاهرات سراسری ضد دولتی بود و در جریان آن تظاهرات‌کنندگان خواستار انحلال پارلمان و برکناری دولت شدند.

۸. وزرای دولت نخست‌وزیر اردن به‌دنبال تصمیم وی برای ترمیم کابینه استعفای خود را به ملک عبدالله دوم ارائه دادند. معروف البخیت، نخست‌وزیر اردن، قرار است هفت پست وزارتی را در دومین دولت خود ترمیم کند و معمولاً زمانی که قرار است ترمیم کابینه صورت پذیرد، همه وزیران دولت استعفای خود را ارائه می‌دهند.

۹. صدها اردنی در شهر معان در مرز با عربستان سعودی در اعتراض به سرنوشت مبهم محمود البزایعه شهروند این کشور که در زندان‌های عربستان سعودی زندانی است و وضعیت جسمی وی وخیم گزارش شده تحصن کردند.

۱۰. یک مقام رسمی عربستان اعلام کرد: عبدالله بن عبدالعزیز، پادشاه عربستان در

دیدار با عبدالله دوم، پادشاه اردن در جده اعلام کرد که عربستان از اردن در رویارویی با تمامی چالش‌های فراروی این کشور حمایت می‌کند.

مراکش

۱. جنبش ۲۰ فوریه مغرب با صدور بیانیه‌ای خواستار تحریم همه‌پرسی اصلاح قانون اساسی این کشور شد.

۲. براساس نتایج اولیه رفراندوم قانون اساسی در مراکش مشخص شده است که ۹۸/۵ درصد از رأی‌دهندگان، متن قانون اساسی جدید پیشنهاد شده از سوی پادشاه را تأیید کردند. محمد ششم پادشاه مغرب اخیراً در برابر خیزش عمومی مردم این کشور وعده داد تا قانون اساسی را تغییر و به احزاب سیاسی فرصت مشارکت در ساختار قدرت بدهد. همزمان با آن کمیته‌ای مرکب از حقوقدانان وابسته به دربار از سوی پادشاه مغرب برای بازنگری در قانون اساسی تشکیل شد. این کمیته در مدت دو هفته تنها دو بند از فصل دوم قانون اساسی مغرب را تغییر داد. به موجب این دو بند، احزاب سیاسی که با نظام پادشاهی مخالفتی ندارند می‌توانند در انتخابات پارلمانی شرکت کنند. در بند دیگر این قانون، نخست‌وزیر که قبلاً توسط پادشاه انتخاب می‌شد از این پس توسط فراکسیون‌های اکثریت انتخاب می‌شود. همچنین در ترکیب کابینه که با نظر پادشاه صورت می‌گیرد، وزرا براساس سهمیه احزاب پیروز در انتخابات پارلمانی انتخاب خواهند شد.

۳. اتحادیه اروپا با استقبال از رأی مردم مغرب به قانون اساسی جدید این کشور، از

مقامات رباط خواست که اصلاحات را به سرعت اجرا کنند.

۴. این که دولت مغرب اعلام کرد، اصلاحات قانون اساسی کشور مورد تأیید قرار گرفته با این حال جنبش ۲۰ فوریه با انتشار بیانیه ای خواستار برگزاری راهپیمایی اعتراض آمیز برای رد اصلاحات شد. تظاهرات متعددی در شهرهای بزرگ مغرب از جمله در دارالبیضا، رباط و طنجه به درخواست جنبش ۲۰ فوریه به منظور دستیابی به اصلاحات بیشتر سیاسی برگزار شد.

عربستان

۱. عربستان سعودی و آرژانتین توافقنامه ای در زمینه تقویت همکاری ها در توسعه و استفاده از انرژی هسته ای برای اهداف صلح آمیز به امضا رساندند.

۲. نیروی هوایی عربستان از دوشنبه هفته آینده رزمایش مشترک ۱۳ روزه ای را با نیروی هوایی مصر برگزار می کند. این مانور با موافقت سلطان بن عبدالعزیز آل سعود ولیعهد، معاون نخست وزیر و وزیر دفاع عربستان از ۴ جولای (۱۳ تیرماه) به مدت ۱۳ روز برگزار می شود.

۳. بسمه بنت سعود بن عبدالعزیز، برادرزاده پادشاه عربستان، در سخنانی اظهار داشت: ما باید این را درک کنیم که نیازمند آغاز گفتگوی ملی هستیم و نباید منتظر بمانیم تا تهدیدات گسترش پیدا کند. هیچ کس در مقابل طوفان تغییر که در منطقه به حرکت درآمده است مصون نیست و هرکس خود را در حاشیه امن بداند، دچار اشتباه شده است.

۴. وزیر کشور پاکستان با وزیر امور خارجه عربستان سعودی دیدار و ضمن تسلیم پیام آصف علی زرداری رئیس جمهوری پاکستان برای عبدالله بن عبدالعزیز آل سعود پادشاه سعودی درباره مسائل دوجانبه گفتگو کرد.

۵. دولت آلمان درحالی که متهم به فروش سلاح و تجهیزات امنیتی به نظام های دیکتاتوری و حمایت از این نظام ها در مقابل دمکراسی خواهی ملت هایشان به ویژه در شمال آفریقا و خاورمیانه است، قصد فروش ۲۰۰ تانک جنگی پیشرفته لئوپارد به عربستان را دارد. افشای این اخبار موجی از مخالفت را در میان احزاب اپوزیسیون و همچنین طرفداران حقوق بشر را در پی داشت.

۶. وزیر خارجه عربستان در نشست خبری با همتای انگلیسی خود از سرکوبگری رژیم آل خلیفه در بحرین حمایت کرد و از ایران نیز خواست در نقش رهبری خود در منطقه منافع کشورهای منطقه را در نظر بگیرد.

۷. عربستان سعودی قصد دارد که حجم خرید تسلیحات از آمریکا را از ۶۰ میلیارد دلار به ۹۰ میلیارد افزایش دهد.

۸. نماینده پارلمان آلمان با تمجید از فروش تانک های جنگی پیشرفته لئوپارد این کشور به عربستان سعودی گفت: ریاض در آینده شریک مهمی برای منافع اسرائیل در منطقه خواهد بود. سخنگوی دولت آلمان هم در پاسخ به اعتراضات به فروش تانک های لئوپارد از سوی این کشور به عربستان سعودی و تأثیر آن بر امنیت رژیم صهیونیستی گفت: ریاض به صورت تلویحی اسرائیل را به رسمیت می شناسد.

۹. عربستان به همراه کویت و امارات با بی توجهی به نظر اکثریت اعضای اوپک تولید این سازمان در ماه ژوئن را ۵۳۰ هزار بشکه در روز افزایش دادند.

عربستان در تلاش برای تثبیت موقعیت منطقه‌ای خود دست به تحرکات دیپلماتیک بسیاری زده است. علاوه بر سفر مقامات منطقه‌ای به این کشور، در سطح فرامنطقه‌ای نیز این کشور با دو اقدام مهم خرید سلاح از آلمان و آمریکا از یکسو و افزایش میزان عرضه نفت از سوی دیگر، تلاش کرده ارزش و جایگاه خود در نزد کشورهای غربی را به‌عنوان یک متحد ارزشمند بالا ببرد. در منطقه نیز به صورت مشخص عربستان در نبرد با موج آزادیخواهی مردم دچار نوعی نقصان شده است و از این رو تلاش‌های کنترلی خود را چه در داخل این کشور و چه در سطح منطقه به صورت منظمی تداوم می‌دهد. عربستان به خصوص در مسئله بحرین با ایران دچار چالش عمده‌ای شده است. شرط ایران برای عادی‌سازی روابط با عربستان مبنی بر خروج نظامیان این کشور از بحرین، سعودی‌ها را بر سر دوراهی بدی قرار داده است و نمی‌توانند در این مورد تصمیم مهم و اجرایی اتخاذ کنند.

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۰۸۸۲

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: خبرنامه انقلاب‌های خاورمیانه و شمال آفریقا (۸) (از ۴ تا ۱۷ تیرماه ۱۳۹۰)

نام دفتر: مطالعات سیاسی (گروه سیاست خارجی)

تهیه و تدوین: کریم جعفری

ناظر علمی: محمد جمشیدی

متقاضی: معاونت پژوهشی

ویراستار تخصصی: —

ویراستار ادبی: —

واژه‌های کلیدی: —

تاریخ انتشار: ۱۳۹۰/۴/۲۱